

Motion till riksdagen 2005/06:Ju509

av Peter Althin m.fl. (kd)

Införande av särskilda ungdomsrotlar på domstolarna

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om ungdomsdomstolar.

Motivering

Stockholmsområdet har en alltför hög grad av ungdomsrelaterad brottslighet. Kristdemokraterna anser att samhället så snabbt som möjligt ska reagera på unga människors brottslighet. Det gäller hela den rättsvårdande kedjan, från polis och socialtjänst till åklagare och domstol. En reaktion på brott behöver inte alltid vara fängelse eller att som i gamla tider skicka någon till uppfostningsanstalt.

Många av de unga brottslingarna har en väldigt komplex problembakgrund. De kommer ofta från familjer som är sargade på grund av missbruk, psykisk sjukdom eller brist på känslomässiga relationer. Unga brottslingar har inte sällan haft det svårt i skolan och då sökt sig till det utanförskap som kriminalitet utgör för att i en sådan grupp finna sin identitet och sin plats i samhället. Att straffa dessa unga människor i traditionell mening är inte alltid den bästa lösningen.

Det gäller att finna lösningar där unga brottslingar ges en chans att få kontakt med livet igen, att rehabiliteras och nyorientera sig.

Ofta är det en kombination av olika påföljder, eller snarare vårdtyper, som krävs för att en ung människa ska komma ifrån den kriminella banan och i stället kunna fungera i samhället. Människor som suttit på en sluten anstalt kan knappast förväntas fungera bra i samhället direkt efter frigivning. De hamnar lätt i gamla kamratgäng och tar upp gamla beteenden. Detta gäller i all synnerhet unga kriminella som kanske aldrig har haft en trygg omgivning eller familj att falla tillbaka på. Att se och förstå dessa sammanhang och

Fel! Okänt namn på

kunna fatta kloka beslut därefter kräver ingående kunskap om såväl samhällets möjligheter och begränsningar som människans psykologi och behov.

Mycket av det som ovan angivits skulle kräva omfattande grepp och förändringar i den domstolsstruktur som vi har idag. En utredning från 1993 (SOU 1993:35, Reaktion mot ungdomsbrott) visade på exempel från USA där ungdomsdomstolars möjligheter och befogenheter var mycket långt gående. Allt för att åstadkomma en så heltäckande kedja av insatser för den unge som möjligt. Ungdomsdomstolarna i USA är fristående från det ordinarie domstolsväsendet och är enkelt uttryckt en blandning mellan tingsrätt, länsrätt och socialtjänst. Tiden är idag troligen inte mogen för sådana omstruktureringar i Sverige som utredningen visade på. Det skulle kräva ytterligare utredningar då helheten i lagstiftning och gränser för olika myndigheters juridiska områden måste ses över.

Vissa delar i förslagen är dock möjliga att genomföra nu. Kristdemokraterna vill införa en särskild ungdomsrotel på tingsrätterna. Vi tror dock att det är i storstäderna vi har mest att vinna på en sådan organisation. Ungdomsroteln ska ha spetskompetens för just ungdomsbrott.

Behovet av sådana, speciellt i Stockholmsområdet, bör ges regeringen till känna.

Stockholm den 30 september 2005

Peter Althin (kd)

Stefan Attefall (kd)

Helena Höij (kd)

Ingvar Svensson (kd)

Inger Davidson (kd)

Mats Odell (kd)